

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Культурні втрати, бюджет на телемарафон, театральний бум і перший Оскар за український фільм!](#)

[Держкомтелерадіо відмовився від телеграму. Моніторинг роботи відомства за друге півріччя 2024 року. – Світлана Остапа](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Не суди за обкладинкою: як росія створює та використовує фейкові перші шпальти іноземних медіа. – Артур Колдомасов, Орест Сливенко](#)

[Крамниця Librarium прибрала з продажу книгу про Степана Бандеру, яка звинувачує його у фашизмі. – Ірина Семенюта](#)

Музика

[«Я їхала крізь Бучу, назустріч мені їхали російські танки». Інтерв'ю з композиторкою Вікторією Польовою. – Ірина Соломко](#)

Візуальні мистецтва

[Український фотограф отримав відзнаку міжнародного конкурсу вуличної фотографії. – Юлія Поліковська](#)

[Р.Е.П., війна та політика: виставки сучасного українського мистецтва, які варто відвідати у січні. – Яна Качковська](#)

[Мистецтво у звичному просторі: Музей Корсаків запусив проєкт «Галерея однієї картини»](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Takflix: П'ять років українського кінопрориву. – Ганна Тимошенко](#)

[«СМТ Інгулець» за 33 млн грн держфінансування: Горбунов вважає, що хейт проти нього був замовленим. – Дар'я Тарасова](#)

Література. Книговидання

[Найкращий український нон-фікшн 2024 року – вибір «Читомо». – Анастасія Герасимова, Ігор Котик, Тетяна Петренко](#)

[У 2024 в Україні майже не змінилися книжкові тиражі порівняно з 2023](#)

Музейна справа

Від 2022 року до Литви перевезли понад 1,5 тис. культурних та мистецьких творів з України. – Тетяна Боярчук

Охорона культурної спадщини

«Тут зароджувалася українська незалежність»: літератори прибрали Будинок письменників, що постраждав від обстрілів Києва. – Віолетта Карлащук, Ліля Гончарук

Мінкульт звернеться до ЮНЕСКО з проханням створити механізм із захисту архітектурної цілісності центру Києва. – Поліна Горлач

Релігія

Верховний комісар ООН розкритикував закон України про заборону церков, пов'язаних з росією. – Роман Мельник

МЗС відповіло на закиди ООН про «необґрунтованість» заборони церков, пов'язаних з росією. – Роман Мельник

Митрополит ПЦУ Федір: «Як тільки були успіхи на фронті – переходів до ПЦУ більшало. Як хитався – процес зупинявся». – Леся Федів

Підтримка України у світі

Британський гурт The Tiger Lillies опублікував фото зі Львова як підсумок свого 2024 року. – Наталія Фанок

Чехов і Кейт Бланшетт: у Лондоні поставлять п'єсу російського письменника, а австралійська акторка зіграє головну роль. – Поліна Горлач

Павло Вишебаба забрав частину зруйнованої стели у Покровську для музею

Загальні питання

Культурні втрати, бюджет на телемарафон, театральний бум і перший Оскар за український фільм!

Культурні підсумки 2024 року від редакторки відділу «Культура» на LB К. Білаш у програмі «Дорослий погляд» з А. Сизоненко. Тези: культурні втрати за рік; Реєстр культурної спадщини; як охороняють об'єкти культури під час війни; підрозділ ЗСУ із захисту культурної спадщини; культурні скандали року; нововведення в Українському культурному фонді; зміни в Міністерстві культури; бюджет на культуру на 2025 рік знову йде на телемарафон; важливі літературні надбання року; премія блогерів; найкращі книжкові фестивалі; перший «Оскар» в українському кінематографі за стрічку «20 днів у Маріуполі»; українські стрічки, які варто переглянути; театральний бум; найкращі виставки року тощо. Докладніше у відео:

<https://www.youtube.com/watch?v=GaNv6UqBP94>

Держкомтелерадіо відмовився від телеграму. Моніторинг роботи відомства за друге півріччя 2024 року. – Світлана Остапа

Пріоритетними напрямками в роботі Держкомтелерадіо на 2024 рік визначено розвиток книговидавничої галузі та перешкоджання обігу друкованої продукції антиукраїнського змісту на території України. Держком продовжує вести Державний реєстр видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції; сприяє благодійним книжковим акціям, організовує роботу комітетів з присудження чотирьох державних премій в інформаційній і літературній галузях тощо. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/236629/2025-01-03-derzhkomteleraudio-vidmovyvsya-vid-telegramu-monitoryng-roboty-vidomstva-za-druge-pivrichchya-2024-roku/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Не суди за обкладинкою: як росія створює та використовує фейкові перші шпальти іноземних медіа. – Артур Колдомасов, Орест Сливенко

Фейкові обкладинки авторитетних світових видань стали одним із найбільш використовуваних інструментів дезінформаційних кампаній росії. Ці сфабриковані зображення вводять в оману міжнародну аудиторію та формують негативний образ України та її лідерів. Автори проаналізували близько 80 таких випадків, зібрали головні приклади таких фейків за 2024 рік і пояснюють, з якою метою їх було створено. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/37102/2025-01-02-ne-sudy-za-obkladynkoyu-yak-rosiya-stvoryuie-ta-vykorystovuie-feykovi-pershi-shpalty-inozemnykh-media/>

Крамниця Librarium прибрала з продажу книгу про Степана Бандеру, яка звинувачує його у фашизмі. – Ірина Семенюта

Українська волонтерка Д. Макарова виявила в книгарні Librarium у Києві російськомовну книгу «Життя Степана Бандери. Тероризм. Фашизм. Геноцид. Культ» німецького історика Гжегожа Россолінського-Лібе, що містить

антиукраїнські наративи. У своєму дописі Макарова зазначила, що хоч книгарня збирає кошти на допомогу ЗСУ, продажем такої літератури одночасно допомагає ворогу. «Детектор медіа» звернувся до представників крамниці по коментар і отримав відповідь, що хоч ця книга не заборонена в Україні, але з продажу буде знята. «Дана книга не є забороненою до продажу в Україні законодавством, тому вона пройшла поверхневу модерацію до продажу. Оскільки у нас у штаті немає істориків, ми не маємо компетенцій нести оцінку змісту книги. За зміст книжок несе відповідальність видавництво та автори. Звісно, ми негайно прислухаємося до думки наших покупців і книга негайно знімається з полиць», – акцентували в Librarium. В інтернет-магазині Librarium цієї книги немає, проте її можна знайти на багатьох інших українських книжкових сайтах та маркетплейсах. Зокрема, на сайтах «Книжкова лавка», «Воєнка», «Книга в подарунок», OLX, Prom.ua, «Knigarnia», Bookovka, «Одісей» та Bigl.ua книга доступна українською та російською мовами. Докладніше:

https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/236611/2025-01-02-kramnytsya-librarium-prybrala-z-prodazhu-knygu-pro-stepana-banderu-yak-zvynuuvachuie-yogo-u-fashyzmi/

Музика

«Я їхала крізь Бучу, назустріч мені їхали російські танки». Інтерв'ю з композиторкою Вікторією Польовою. – Ірина Соломко

За російською музикою стоять великі російські та китайські гроші, саме тому, попри війну, так складно протидіяти її впливу, переконана В. Польова, композиторка, лауреатка Національної премії України імені Тараса Шевченка. Вона – одна з успішних сучасних композиторів України. Її твори лунають на провідних концертних майданчиках світу. Американські культурні центри, зокрема, Карнегі-гол та Кеннеді-центр, замовляють Польовій написання музики, у тому числі про війну. Перший твір про вторгнення «Псалом Давидів 90» вона написала у Києві під смертоносні канонади в березні-квітні 2022 року. Другим стала «Буча: Lacrimosa», яку у травні цього року виконали на сцені Карнегі Голу. В інтерв'ю мисткиня розповідає про те, як вона пише музику під час війни, вплив російської музики, життя за кордоном та довгоочікуване повернення додому. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/kompozytorka-viktoriya-polova-intervyu/33261150.html>

Візуальні мистецтва

Український фотограф отримав відзнаку міжнародного конкурсу вуличної фотографії. – Юлія Поліковська

Український фотограф І. Бабій, який працює під псевдо VarrIng, отримав почесну відзнаку міжнародного конкурсу вуличної фотографії Paris International Street Photo Awards. Чорно-біла фотографія № 19 з колекції митця Street Photo #1 стала однією з яскравих подій конкурсу. Окрім грошових винагород фіналісти та переможці отримують можливість провести виставки в Римі й

Неаполі та взяти участь у французькому фотофестивалі Les Nuits Photographique de Pierrevert. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/37103/2025-01-02-ukrainskyy-fotograf-otrymav-vidznaku-mizhnarodnogo-konkursu-vulychnoi-fotografii/>

Р.Е.П., війна та політика: виставки сучасного українського мистецтва, які варто відвідати у січні. – Яна Качковська

Добірка нових виставок українського мистецтва, які можна відвідати у січні в Києві, Чернівцях, Одесі, Хмельницькому, Львові та Варшаві. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/915185-rep-vijna-ta-politika-vistavki-sucasnogo-ukrainskogo-mistectva-aki-varto-vidvidati-u-sicni/>

Мистецтво у звичному просторі: Музей Корсаків запустив проєкт «Галерея однієї картини»

«Галерея однієї картини» – це спільний проєкт мережі супермаркетів «Наш Край», SPAR UA та Музею Сучасного Українського Мистецтва Корсаків, у межах якого експонуватимуть картини українських художників, які змінюватимуть що три місяці. Мета: привернути увагу широкої аудиторії до сучасного українського мистецтва; надати відвідувачам новий спосіб взаємодії з мистецтвом у комфортній і знайомій обстановці; ознайомити глядачів з різноманітністю мистецьких напрямів, технік і стилів; допомогти художникам знайти нову аудиторію та підкреслити унікальність їхніх робіт; зробити мистецтво частиною повсякденного життя кожного. Проєкт розпочнеться із супермаркету «Наш Край» у Луцьку. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/772265-mistetstvo-u-zvichnomu-prostori-muzey-korsakiv-zapustiv-proekt-galereya-odniei-kartini>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Takflix: П'ять років українського кінопрориву. – Ганна Тимошенко

Онлайн-платформа Takflix, що працює за принципом «відео на запит», пропонуючи легальний доступ до вітчизняного кіно, відзначила своє п'ятиріччя, підбивши підсумки діяльності та назвавши найпопулярніші українські фільми зі свого каталогу. У списку, опублікованому 1 січня в Instagram, опинилися як сучасні шедеври, так і безсмертна класика. Серед них – культові «Мої думки тихі» А. Лукіча та «Тіні забутих предків» С. Параджанова. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/35551/takflix-pyat-rokiv-ukrayinskogo-kinoproryvu/>

«СМТ Інгулець» за 33 млн грн держфінансування: Горбунов вважає, що хейт проти нього був замовленим. – Дар'я Тарасова

Український актор і телеведучий Ю. Горбунов відповів, чи планує ще працювати над створенням серіалу, який в липні 2023 року фігурував під робочою назвою «СМТ Інгулець». Тоді на Prozorro з'явився новий тендер, з якого стало відомо, що Мінкульт виділяє 33 млн грн держфінансування на написання/адаптацію сценаріїв та часткове виробництво серіалу «СМТ Інгулець» компанією Горбунова. «Ми вирішили більше не підіймати це

питання, оскільки воно вже втратило сенс через те, що я отримав звинувачення, які були порожніми, тому що це була політична історія. Вона була замовлена. Ще раз нагадувати про неї я б не дуже хотів. Але ті люди, які отримували немалі гроші за те, що вони розкручували цю історію, сьогодні знову набиваються мені в друзі й чесно мені говорили, що „Юра, зараз для того, щоб писати, говорити про це, нам платять від \$10 тис. до \$15 тис. Зараз такі гроші на дорозі не лежать”. А тепер вони кажуть: „Може, ми на прем’єру прийдемо?”. Та хочете, йдіть. Чи що ви хочете, щоб я запрошення вам зараз давав? Ні», – заявив Горбунов. Він зауважив, що весь хейт проти нього почався саме зі скандалу навколо «СМТ Інгулець». Тоді після критики актор відмовився від державного фінансування проєкту. «Почалося все з „Інгульця”. Потім пішло далі... Думаю, це пов’язано з тим, що, мабуть, нас всіх вважають командою президента. Тому що замовлення звідти. Ті люди, які платили гроші за підтримку хейту, – це політичні опоненти. І, напевно, це з цим пов’язано, я так думаю, тому що це політична була історія. Я казав журналістам, які це роздували: „Я вам можу показати сценарій, це не про якогось там бізнесмена, про якого ви думаєте, почитайте”. Вони кажуть: „Та не хочемо ми нічого читати. Нам не треба правда”», – наголосив Горбунов. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-smt-ingulets-za-33-mln-grn-derzhfinansuvannya-gorbunov-vvazhae-shcho-kheyty-proti-nogo-buv-zamovlenim>

Література. Книговидання

Найкращий український нон-фікшн 2024 року – вибір «Читомо». – Анастасія Герасимова, Ігор Котик, Тетяна Петренко

«Якщо репортажистика та есеїстика протягом року, що минув, прагнули зафіксувати країну та людей у війні, то історична література розширювала розуміння передумов повномасштабного вторгнення. Виходили й мистецькі видання, каталоги артпроєктів. Відразу два видавництва, „Віхола” („Кінець однієї легенди. Есеї та статті”) та Видавець Олександр Савчук („Твердий ґрунт: зариси українського себепізнання”), порадували збірками текстів видатного українського інтелектуала Ю. Шевельова. Також варто згадати про вихід колективної монографії „Інтермедіум Кассандра: Інтермедіальні студії” („Апріорі”), присвяченої драматичній поемі Лесі Українки та інтермедіальній контекстуалізації образу Кассандри, книжки „Відчуття течії. Літературно-критичні спостереження” Т. Пастуха („Піраміда”) про український літературний процес 1990–2020 рр. та „Слід Антея” В. Василенка про український літературний процес у повоєнний період („Дух і літера”). Окремою ознакою 2024-го стали перевидання культових літературознавчих праць С. Павличко „Дискурс модернізму в українській літературі” („Основи”), Т. Гундорової „Транзитна культура і постколоніальна травма” („Віхола”) та „Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодернізм” (Komubook)...». Докладніше:

<https://chytomo.com/najkrashchij-ukrainskyj-non-fikshn-2024-roku-vybir-chytomo/>

У 2024 в Україні майже не змінилися книжкові тиражі порівняно з 2023

У 2024 році в Україні випуск книжкової продукції порівняно з 2023 роком зменшився на 23,6% за кількістю видань і на 0,2% за накладом. Про це свідчать дані бібліографічного реєстру книжкової продукції від Книжкової палати. У 2024 році було видано 11 607 книжок і брошур загальним накладом 24 817,3 тис. примірників, тоді як у 2023 році – 15 187 видань накладом 24 664 тис. примірників. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-2024-v-ukraini-majzhe-ne-zminylisia-knyzhkovi-tyrazhi-porivniano-z-2023/>

Музейна справа

Від 2022 року до Литви перевезли понад 1,5 тис. культурних та мистецьких творів з України. – Тетяна Боярчук

З початку повномасштабної війни до Литви перевезено понад 1,5 тис. культурних та мистецьких цінностей з України. Роботи експонувалися на виставках, організованих Литовським національним художнім музеєм, а деякі з них було досліджено та відреставровано. Художні цінності надходять у Вільнюс із Національної художньої галереї імені Бориса Возницького у Львові, Національного музею мистецтв Богдана та Варвари Ханенків у Києві, Національного історико-культурного заповідника «Києво-Печерська лавра», Одеського музею західного та східного мистецтва та інших музеїв. Литовські реставратори зазначили, що жодних мистецьких цінностей з України, які опинилися на столі реставраційної групи, не було вилучено з руїн або пошкоджено під час війни. Їх було привезено до Литви із заходу України, куди їх евакуювали з охоплених війною регіонів. Наразі на реставрації перебувають картини однієї з найвідоміших художниць країни М. Примаченко, також ведуться переговори про перевезення до Литви дерев'яних вівтарів XV століття з Національного музею мистецтв Богдана та Варвари Ханенків у Києві. Як зазначили реставратори, ці вівтарі дуже великі, вже кілька разів реставрувалися і зараз знову сильно пошкоджені. Їхнє транспортування буде досить складним, насамперед через крихкість предметів, а також через важкий каркас, який було сконструйовано у шістдесятих роках XX століття. Загалом у Литву привезли сто робіт Примаченко, більшість із них виставили у музеї Вітаутаса Касюліса у Вільнюсі, а над 15 найбільш пошкодженими роботами все ще працюють фахівці Реставраційного центру Пранаса Гудінаса. У жовтні Литовський національний художній музей та Фонд підтримки та благодійності Йонаса Кароліса Ходкявічюса розпочали збір коштів на відновлення робіт художниці. Як розповіли реставратори, мистецькі твори зберігалися у музеї Запоріжжя. Місто сильно постраждало під час війни, і частину робіт вдалося врятувати та перевезти на захід України, звідки їх транспортували у Литву. У Литві кожен твір, який потребує хоча б невеликої реставрації, спочатку вивчається – фіксується його стан, пошкодження паперу та фарби, під час технологічних досліджень визначається склад фарби та параметри паперу. Крім того, роботи вивчаються із застосуванням оптичних методів в ультрафіолетовому та інфрачервоному світлі. «Ми зможемо використати ці дослідження для

складання повної палітри фарб Примаченко. Це надзвичайно важливі факти творчості. Результати технологічних досліджень – як хімічного аналізу фарб, що використовуються, так і ультрафіолетового та інфрачервоного аналізу – дозволять нам і тим, у кого вони будуть, відрізнити справжні роботи Примаченко від підробок і захищатися від останніх», – зазначила директорка Реставраційного центру Гудінаса Юрате Сенвайтене. У Вільнюс приїжджала і директорка запорізького музею, яка сама вивчала роботи Примаченко і «була приємно вражена рівнем деталізації технологічних досліджень», проведених у Литві. За словами голови реставраційної групи, рішення про те, які витвори мистецтва підлягають реставрації, ухвалюють фахівці українських музеїв з урахуванням рекомендацій Реставраційного центру Гудінаса. У центрі вже вивчено та відреставровано привезені з України роботи Франса Хальса, Франсіско Хосе де Гойї (1746–1828), Альбрехта Дюрера (1471–1528), Лукаса ван Лейдена (1494–1533) та інших художників. Також було оглянуто та вивчено понад 650 гравюр із Національного музею Богдана та Варвари Ханенків у Києві, всі цінності було підготовлено до експонування та зберігання. Серед них – гравюри японських художників укіе-е, традиційні сувої китайського живопису та унікальні ісламські мініатюри. За словами Сенвайтене, твори з Реставраційного центру Гудінаса надходять на виставки не лише після досліджень, консервації та реставрації, а й з усією документацією з технологічних досліджень та реставрації. Детальні описи процесів супроводжуються повною фотодокументацією досліджень та реставрації. Повна документація передається власникам творів – українським музеям. Джерело:

https://lb.ua/culture/2025/01/02/653308_vid_2022_roku_litvi_perevezli_pona_d.html

Охорона культурної спадщини

«Тут зароджувалася українська незалежність»: літератори прибрали Будинок письменників, що постраждав від обстрілів Києва. – Віолетта Карлащук, Ліля Гончарук

Пам'ятка архітектури, будівля Національної спілки письменників України зазнала ушкоджень внаслідок дронавої атаки РФ на Київ 1 січня. Наступного дня близько 100 літераторів, мешканців міста та комунальників розбирали руйнування. Внаслідок атаки у будівлі вибито 83 вікна, місцями поруйновано стелю, стіни вкрилися тріщинами. Опалення та води немає. Завдані збитки поки не підраховано. Докладніше у репортажі:

<https://suspilne.media/kyiv/916435-tut-zarodzuvalasa-ukrainska-nezaleznist-literatori-pibrali-budinok-pismennikov-so-postrazdav-vid-obstriliv-kieva/>

Мінкульт звернеться до ЮНЕСКО з проханням створити механізм із захисту архітектурної цілісності центру Києва. – Поліна Горлач

Таке рішення ухвалено після того, як будівля Національної спілки письменників постраждала внаслідок дронавої атаки РФ на Київ 1 січня. Саме тому МККК закликатиме ЮНЕСКО допомогти зі створенням механізму, який би міг допомогти захистити будівлі та зберегти архітектурну цілісність вулиць

історичного центру столиці, незалежно від статусу будівель або форми їхньої власності. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/916839-minkult-zvernetsa-do-unesko-z-prohannam-stvoriti-mehanizm-iz-zahistu-arhitekturnoi-cilisnosti-centru-kieva/>

Релігія

Верховний комісар ООН розкритикував закон України про заборону церков, пов'язаних з росією. – Роман Мельник

Управління Верховного комісара ООН з прав людини розкритикувало відсутність у законі України «достатнього обґрунтування» для розпуску релігійних організацій, пов'язаних з державою-агресором. Про це йдеться в доповіді Управління від 31 грудня. У документі вказано, що закон України про заборону діяльності релігійних організацій, керівний центр яких розташовано у країні-агресорі, прийнятий у серпні, запроваджує «непропорційні обмеження на свободу сповідувати свою релігію або переконання». У доповіді стверджують, що такі заходи «порушують міжнародні стандарти», адже «національна безпека не є достатньою підставою для обмеження релігійної свободи за міжнародними договорами». Як ідеться в документі, ні Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, ні Європейська конвенція з прав людини не включають «національну безпеку» серед допустимих підстав для обмеження свободи релігії, як це, мовляв, робить український закон. «Ліквідація релігійної організації є серйозним обмеженням, яке впливає на можливість людей сповідувати свою релігію або переконання спільно з іншими і ставить під загрозу життєздатність громади в цілому. Для такого заходу потрібна наявність дуже вагомих підстав. Україна не продемонструвала необхідність і пропорційність цього заходу», – йдеться в доповіді. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/236617/2025-01-02-verkhovnyy-komisar-oon-rozkrytukuvav-zakon-ukrainy-pro-zaboronu-tserkov-povyazanykh-z-rosiieyu/>

МЗС відповіло на закиди ООН про «необґрунтованість» заборони церков, пов'язаних з росією. – Роман Мельник

Міністерство закордонних справ України відкидає висновки доповіді Управління Верховного комісара ООН з прав людини щодо закону України про заборону діяльності релігійних організацій, пов'язаних з росією. Свою відповідь МЗС оприлюднило 2 січня. МЗС наголосило, що цей закон не передбачає заборони жодної з існуючих в Україні церков, а лише не допускає підпорядкування релігійних організацій в Україні керівним центрам, які розміщуються в державі, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину її території, а також релігійних організацій, що підтримують збройну агресію проти України. У міністерстві нагадали ООН, що росія системно використовує релігію як зброю у загарбницькій війні проти України. російська держава через підконтрольну їй рпц освячує звірства проти українців і вихваляє злочинців, які їх скоюють. «У цьому контексті, українська держава має обов'язок захисту своїх громадян від

деструктивного впливу держави-агресора, зокрема з використанням релігійних організацій, які в РФ зрощені з державою і прямо проголосили своєю метою знищення української державності, культури, ідентичності. Закон переслідує легітимну мету, є необхідним у демократичному суспільстві, передбачає демократичну процедуру, в якій останнє слово належить суду; є найменш обтяжливим, оскільки не накладає тягаря на совість віруючих, а лише виводить їх з-під тиску російської православної церкви, яка, що підкреслюється в Резолюції ПАРЄ, „є ідеологічним продовженням злочинного режиму”», – пише МЗС. Міністерство також нагадало ООН, що саме росія в ході своєї загарбницької війни вчиняє численні злочини проти релігійних свобод, зокрема навмисно вбиває вірян і релігійних діячів, руйнує релігійні споруди та святі місця в Україні, переслідує на тимчасово окупованих територіях України релігійні громади, які не належать до рпц. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/236622/2025-01-02-mzs-vidpovilo-na-zakydy-oon-pro-neobgruntovanist-zaborony-tserkov-povyazanykh-z-rosiieyu/>

Митрополит ПЦУ Федір: «Як тільки були успіхи на фронті – переходів до ПЦУ більшало. Як хитався – процес зупинявся». – Леся Федів

Один з наймолодших єпископів ПЦУ митрополит Полтавський і Кременчуцький Федір (Бубнюк) в інтерв'ю розповідає, як це – готувати своїх священників до можливої ворожої окупації; про що говорити з мамою загиблого воїна перед його похороном; чому московський патріархат зникне, щойно ми переможемо у війні тощо. Докладніше:

https://lb.ua/society/2025/01/02/653229_mitropolit_ptsu_fedir_yak_tilki_buli.html

Підтримка України у світі

Британський гурт The Tiger Lillies опублікував фото зі Львова як підсумок свого 2024 року. – Наталія Фанок

Культовий британський гурт The Tiger Lillies назвав повторне відвідування України, зокрема Львова, однією з найяскравіших подій року. Відповідною світлиною гурт поділився у соцмережі. Минулого року артисти виступили у Львові та Києві, де презентували альбом під назвою «Ukraine». Зокрема, 11 липня концерт відбувся у Львові (!FESTrepublic) та 13 липня в Києві (Caribbean Club). Сам альбом «Ukraine» вийшов 21 липня, а всі кошти від його продажу гурт вирішив спрямувати на підтримку України. Перед тим артисти побували з концертом у Львові 28 травня (!FESTrepublic). Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/suspilstvo-britanskiy-gurt-the-tiger-lillies-opublikuvav-foto-zi-lvova-yak-pidsumok-svogo-2024-roku>

Чехов і Кейт Бланшетт: у Лондоні поставлять п'єсу російського письменника, а австралійська акторка зіграє головну роль. – Поліна Горлач

У Лондоні у 2025 році поставлять п'єсу А. Чехова «Чайка», адаптовану британським і німецьким драматургами Данканом Макмілланом і Томасом Остермаєром. Головну роль зіграє австралійська акторка Кейт Бланшетт. Виставу поставлять у театрі Барбікан у Лондоні. Кейт Бланшетт зіграє акторку Ірину Аркадіну. У складі також: Коді Сміт-Макфі, який зіграє її сина Костянтина; Том Берк у ролі її чоловіка Бориса Тригоріна; Емма Коррін у ролі молодшої акторки Ніни. Виставу показуватимуть 6 тижнів. Після початку повномасштабного вторгнення, попри засудження дій росії, у театрі та опері відбулося небагато змін. У різдвяний сезон на сцені знову ставлять «Лускунчика» П. Чайковського. А Посольство України в Португалії надсилало листи до МЗС країни, щоб скасувати покази балету «Лебедине озеро». Театральний сезон взимку 2022 року італійський театр опери та балету La Scala відкрив російською оперою «Борис Годунов» М. Мусоргського на тлі українських протестів проти того, що ця культурна подія є пропагандистською перемогою кремля під час російського вторгнення в Україну. Навіть міністерка культури Німеччини Клаудія Рот заявляла, що неправильно бойкотувати російську культуру. На її думку, варто зберігати відкритість щодо культури росії, попри вторгнення до України. «Я вважаю, що бойкот абсолютно неправильний, тому що часто останній простір свободи намагаються зберегти російські митці й мисткині. Існує така велика російська культура, чи то музика, чи то література, чи то Чехов. Я не дозволю путіну забрати у мене Чехова!», – наголошувала вона. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/916065-cehov-i-kejt-blansett-u-londoni-postavlat-pesu-rosijskogo-pismennika-a-avstralijska-aktorka-zigrae-golovnu-rol/>

Павло Вишебаба забрав частину зруйнованої стели у Покровську для музею

У Покровську зруйновано стелу на в'їзді до міста. Військовослужбовець і поет П. Вишебаба зауважив: «Літеру „П” відкинуло до дороги, я зупинився і поклав її у багажник. Думаю, вона має стати артефактом у майбутньому музеї російсько-української війни. У нас повільно просуваються збори, зокрема, на міномети 68-й бригаді, але такі уламки історії, на мій погляд, належать українській нації, їх не можна виставляти на аукціон. Завелика ціна платиться за те, щоб місто залишилося на мапі саме таким, як ці літери: жовто-блакитним». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/772305-pavlo-vishebaba-zabrav-chastinu-zruynovanoi-steli-u-pokrovsku-dlya-muzeyu>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm